

extinction
rebellion

Afinitní skupiny: příručka pro začátečníky

*My, kdo věříme ve svobodu, nemůžeme spočinout,
dokud nepřijde.*

Ella Baker

ZÁKLADNÍ INFORMACE

úvod

Afinitní skupiny (nebo také **akční skupiny**, zkratka AS) jsou skupiny provozující občanskou neposlušnost. Vyvinuly se během španělské občanské války a během posledních třiceti let je po celém světě s úspěchem používala feministická, protijaderná, ekologická i sociální hnutí. Jako organizační struktura pro nenásilnou blokádu ve velkém měřítku byly poprvé využity při okupaci jaderné elektrárny Ruhr v Německu roku 1969, které se zúčastnilo na 30 000 lidí.

Skupiny jsou tvořeny 8-12 lidmi a samy se rozhodují, co jménem Rebelie proti vyhynutí udělají, za podmínek dodržení jejich **principů a hodnot** (<https://docs.google.com/document/d/1bAZUVMc-vdEMbqc2FccCwe9Suq2B9S0HG9liTqQ9gtg/edit>). Minimum pro akceschopnou AS jsou 4 lidé, ideální počet je mezi 8 a 12.

AS mohou pracovat tak, že se zúčastní některé masové akce XR (kde např. společně blokují silnici), provedou společnou akci s dalšími místními skupinami, nebo něco udělají zcela samostatně (můžou třeba blokovat vchod na ropnou konferenci). V každém případě se AS sama za sebe rozhoduje, jak se k akci postaví (styl, provedení, jestli se chce nechat zatknout atd.). Při všech akcích stačí pamatovat na dodržování principů a hodnot, tedy hlavně nepoužívat násilí a předem si přečíst [action consensus](https://rebellion.earth/action-consensus) (<https://rebellion.earth/action-consensus>, překlad se připravuje).

Další všeobecné informace o afinitních skupinách najdete na adrese <https://seedsforchange.org.uk/affinitygroups.pdf>

Jak se afinitní skupiny rozhodují?

AS si samy určují, jak se budou rozhodovat - buď na základě všeobecného konsenzu (všichni členové souhlasí s tím, co se má udělat), nebo nechají konečné rozhodnutí na několika vybraných členech (což často urychluje a zefektivňuje průběh schůzí). Všichni byste měli mít společnou představu o tom, co si od akce/kampaně slibujete, jak by měla probíhat, co budete potřebovat od ostatních a co naopak můžete poskytnout vy jim. Další informace o společném rozhodování najdete na adrese <https://www.seedsforchange.org.uk/consensus> .

extinction
rebellion

Jak se přidat k afinitní skupině nebo vytvořit novou?

Stačí se zúčastnit tréninku nenásilných přímých akcí (obvykle používáme zkratku NVDA - Non-Violent Direct Action). Ty se konají pravidelně a informace o nich najdete na [facebookové stránce XR](https://www.facebook.com/XRczech/) (<https://www.facebook.com/XRczech/>). Zbytek této příručky si klade za cíl pomoci novým skupinám dát se dohromady a připravit se na rebelii.

Další zdroje (překlad se připravuje):

- [AG Formation Workshop Plan](#)
- [AG Formation Workshop Welcome Sheet](#)

Jak dál po úvodním tréninku NVDA

1. Založte si **skupinový chat nebo mail**, abyste mohli být stále v kontaktu. Jako zabezpečenou platformu pro všeobecnou diskusi používáme Mattermost ([organise.earth](https://mattermost.com)), pro rychlejší komunikaci se hodí třeba Signal (signal.org).
2. **Sejděte se**. Na schůzkách AS se navzájem poznáte, vybudujete si vzájemnou důvěru a vyzkoušíte si méně náročné protestní akce, než se pustíte do celonárodních protestů.
3. Určete si **koordinátory akcí a podpory**
4. Dejte o svojí nové skupině vědět podpůrnému týmu na adrese xr-nvda@protonmail.com - dostanete od něj podrobné informace o chystaných akcích a ostatních skupinách ve vašem okolí.

Tipy pro schůze

Organizace schůzí

- První schůzi pořádá koordinátor, pak se v tom můžou vystřídat ostatní.
- Domluvte si místo - např. u někoho doma, v komunitním centru, v pronajaté místnosti atd.; berte ohled na přiměřenou úroveň soukromí, přístupnosti a vhodnosti k danému účelu (např. úroveň hluku).
- Určete termín a délku schůze a zkontrolujte, že lidi v tu dobu opravdu můžou přijít. Předem daná délka usnadňuje návrh programu.
- V závislosti na denní době se dohodněte, jestli se má přinést občerstvení.

Průběh schůze

- Zvolte si **moderátora** (sleduje čas a dává pozor, aby se probraly všechny body programu a aby se každý dostal ke slovu) a **zapisovatele** (zapisuje důležité poznámky, otázky a úkoly pro příště).
- Použijte vzorový program (viz dále).
- Podle potřeby vysvětlíte [signální gesta](#)

(https://drive.google.com/file/d/1aWLI0XtgoX_L6jWtnWJ_rANQ7WgfDwO9/view) ("nechápu" a "veto" normálně nepoužíváme).

- Zkontrolujte, kdo všechno přišel. Je to i příležitost k tomu, aby lidé řekli, jak se cítí (check-in).
- Postupně projděte jednotlivé body programu. Všechny úkoly (to, co někdo slíbí udělat) zapisujte.
- Zakončit můžete poděkováním za něco pěkného ze svého života nebo z průběhu dne, zmínkou o něčem, na co se těšíte, několika přátelskými slovy ke kolegovi na vedlejší židli a podobně (pomáhá to vrátit se po bouřlivé diskusi zpátky na zem a neztratit kontakt s ostatními).

Role

Než se ujmete jakékoli role v organizaci akce, uvědomte si dvě věci:

1. Akce, přímo ze své podstaty, mohou obsahovat konfrontaci s autoritami nebo veřejností a různé další výbušné situace, při kterých stoupá riziko újmy na zdraví. Nepodceňujte tato rizika. Pečlivé plánování a organizace pomocí níže uvedených informací vám pomůže riziko minimalizovat a pomůže vám provádět akce nejbezpečnějším možným způsobem.
2. Cílem akce je především přitáhnout pozornost médií (a veřejnosti) k nějakému tématu. Proto:
a) vaše akce musí být **pečlivě zvolené a navržené** tak, aby toho účinně dosáhly, a b) měli byste o nich pečlivě **informovat média**, abyste měli jistotu, že vás správně pochopí.
Nezapomenejte: investujete do toho čas, energii a trochu osobního rizika, tak se snažte, aby to **mělo smysl!**

Role vypsané v následujícím seznamu jsou na akcích obvyklé, ale neměli byste to brát jako povinnou sestavu pro jakoukoli příležitost. Různé akce vyžadují různé role a je důležité si už v první fázi plánování rozmyslet, co budete jako skupina potřebovat (a jak zajistíte, aby se to udělalo).

Podpůrné role jsou nezbytné jak pro úspěch akce, tak pro bezpečnost účastníků. Neužijí si tolik "slávy" jako kolegové přímo v akci, ale jsou úplně stejně důležité - bez nich by akce nemohla fungovat.

Někdy může jeden člověk zastat více rolí, třeba pozorovatel může být zároveň zdravotník, vyjednaváč s policií nebo i tiskový mluvčí. Hlavní je dát si před začátkem akce pozor, aby se pokryly všechny potřebné role, aby každý chápal rozsah své funkce a aby si na sebe nikdo nebral úkoly (podpůrné

nebo jiné), které nezvládne.

- **Podpora účastníků akce:** poskytuje přímou osobní podporu lidem, co počítají se zatčením (resp. zajištěním). V Americe se jim někdy říká "akční skřítci". Mohou také riskovat zatčení, ale snaží se mu vyhnout. Podle konkrétních podmínek například roznášejí vodu a jídlo, povzbuzují a předávají informace, vedou skandování, rozdávají sušenky, masírují ztuhlá záda a tak dále. Na akcích se zámky nebo lepidlem je nejlepší mít aspoň jednoho podpůrného člověka na každé dva připoutané.
- **Právníci / podpora zatčených:** měli by mít všechny důležité údaje o každém členu skupiny: jméno a kontakt na rodiče nebo blízké, aby jim mohli dát vědět, kde jste. Berou telefonáty z policejních stanic, koordinují podporu zatčených atd.. Podpora zatčených znamená zjišťování kde kdo je a vyzvedávání z policejních stanic. Měli by mít dopravní prostředek, kterým se dostanou ke všem policejním stanicím v dané oblasti, a měli by vědět, kde je najít. Propuštěným poskytují svačiny, vodu nebo cokoli, co potřebují.
- **Pozorovatelé:** drží se mimo centrum dění - musí být vidět, že jsou **nezávislí**, tj. nijak se do akce nezapojují. Mají za úkol sledovat určenou skupinu nebo činnost a podrobně zapisovat události a veškerou interakci s policií včetně jmen, služebních čísel a SPZ aut včetně časů, kdy se co odehrálo. Pokud se policie chová nepřiměřeně, účastníci akce mohou pozorovatele zavolat, aby dosvědčili, co se přesně stalo. Může se hodit fotoaparát nebo kamera.
- **Vyjednavač s policií:** předává informace a požadavky mezi policií a akční skupinou. Měl by být výřečný, klidný a schopný komunikovat s policisty diplomaticky. Snaží se co nejvíce uklidňovat situaci. Vyjednavač riskuje zatčení, protože si policie občas myslí, že osoba mluvící za skupinu je její vůdce. Tak to ale **NENÍ**, skupina se rozhoduje výhradně jako celek. To je potřeba jim hned ze začátku vysvětlit.
- **Tiskoví mluvčí:** pomáhají zprostředkovat komunikaci mezi akční skupinou a médii. Přípravují zprávy pro tisk, dopředu obvolávají reportéry a zvou je na akci. Měli by se vyznat v problematice, být výřeční a pohotoví, umět jasně a srozumitelně mluvit a nebát se mikrofonů a kamer. Měli by být pokud možno slušně oblečení, aby na diváky působili vážně a reprezentativně. Pro informace a podporu kontaktujte **press@risingup.org.uk** .
- **Zdravotníci:** čím víc lidí s jakýmikoli znalostmi první pomoci, tím lépe, ale na některých akcích je dobré mít aspoň jednoho, kdo se v ní opravdu vyzná a zvládne i resuscitaci.
- **Účastníci akce:** jednoduše řečeno ti, kteří provádějí vlastní akci (někam lezou, připoutávají se, sedí, vnikají na cizí pozemky atd.). Měli by být po technické stránce připraveni na všechno, co mají v plánu udělat, a pokud možno dobře odpočatí, najedení a klidní.
- **Podpůrný tým:** mají na starost zásobování, roznášejí potřebné věci a starají se o pohodlí aktivistů. Zásoby by měly obsahovat věci jako vodu, svačiny, deky, karimatky a ubrousky. Lidé z podpory kontrolují náladu aktivistů (check-in) a dávají pozor, aby se cítili dobře a měli všechno, co potřebují.

Další věci k prodiskutování:

- **Styl a dojem** - Pamatujte: strategií XR je otevřenost a odpovědnost. Chceme být vidět jak děláme, co je správné, a nestydíme se za to. To je to, co přitahuje ostatní.
 - Zkuste si před akcí společně užít nějakou zábavu a seznamte se.
 - Pamatujte, že jsme nenásilné hnutí - při jednání s policií nebo veřejností mluvejte umírněně nebo používejte techniky nenásilné komunikace.
 1. Chovejte se k nim proaktivně a s respektem.
 2. Informujte je o tom, co děláme, a zdůrazněte, že to není násilné.
 3. Chovejte se přátelsky, ale nesdělujte ničím osobní údaje nebo podrobnosti o plánech a příštích akcích (kde, kdy atd.).
- **Bezpečnostní opatření** - Dohodněte se, do jaké míry zůstane vaše skupina inkognito:
 - Jestli pro komunikaci ve skupině používat **Signal**
 - Jestli se na akcích oslovovat výhradně **přezdívkami** nebo jestli policii či médiím prozradit svoje skutečná jména. V ČR obvykle používáme taktiku otevřenosti a svoji totožnost neskrýváme, ale není to dogma.
 - Jestli si na akce brát doklady, telefony nebo počítače. S tou elektronikou opatrně: nechceme, aby se přes zabavený telefon někdo dostal do naší interní komunikace.
- **Využití prostředků a technik hnutí v afinitní skupině**
 - Viz příručku pro koordinátory vzájemné podpory: **Wellbeing Bundle**
(<https://tinyurl.com/Wellbeing-bundle>)
 - **Dohoda místní skupiny** (<https://drive.google.com/file/d/1u8XeuSvhSpabaC-uKm7ldPpPyDeAw1xf/view>) - zásady XR ohledně rovnosti, pestrosti, reprezentace, sebevědomí, řešení konfliktů atd.
 - **Aktivní naslouchání** - někoho pár minut poslouchat a pak mu stručně shrnout, co říkal (nacvičujte ve dvojicích) - užitečná pomůcka pro zahajování schůek i jiné příležitosti.
 - **Signální gesta** - aby se každý dostal ke slovu.
 - Pozor na přístupnost míst, kde se chcete scházet.
 - Berte v úvahu specifické potřeby a zdravotní omezení ostatních.
 - Systém parťáků (viz dodatek 2)
 - Mrkněte se na příručku [Self care and avoiding burn-out](#)
(<https://docs.google.com/document/d/1kgKJM01R15emKohanrjnS-2DODJgJbJxLtd1K8qujyw/edit?ts=5b34a820>)
(<https://tinyurl.com/XR-Regen-Statement>)
- **Právní informace**
 - Každý člen AS zodpovídá za to, že se před akcí o těchto věcech co nejlépe informuje.

Kompletní právní briefink najdete [zde](#)

(https://extinctionrebellion.files.wordpress.com/2019/03/arrest-part-1-preparation.pdf?link_id=14&can_id=d6be095e62ee4205d3993b4bb39ce7e4&source=email-newsletter-15-the-british-isles-rebel-2&email_referrer=email_510903&email_subject=newsletter-15-ni-the-british-isles-rebel)

(<https://tinyurl.com/XR-Legal-Briefing>)

- **Přečtěte si příručky NVDA:** <https://www.risingup.org.uk/nvda-handouts>

Dodatek

1. Praktické tipy - co udělat před akcí

- Udělejte si v afinitní skupině check-in.
- Vhodné oblečení:
 - Několik vrstev
 - Nechte doma šperky
 - Nenechávejte si rozpuštěné vlasy
 - Ostříhejte si nehty
- Vezměte si s sebou vodu (v plastových lahvích, ne skleněných), tampóny, léky (včetně předpisu, pokud je budete potřebovat během případného zadržení a neskrýváte svoji totožnost), svačiny, něco ke čtení, právní příručku, hotovost v mincích na telefon nebo dopravu.
- Nemějte u sebe nože, drogy, jména a adresy (včetně adresáře v telefonu) ani plán akce v písemné podobě.
- Nebuďte pod vlivem alkoholu ani jiných drog.
- Batoh je dobrý jako ochrana krku, páteře a ledvin.
- Neplašte policejní koně, nejlepší je si před nimi sednout.

2. Systém partáků

Znamená to, že se lidi v malých skupinkách (obvykle 2..4) domluví, že budou jeden na druhého dávat pozor a pomáhat si. S partákem nejsi nikdy sám - je menší šance, že se ztratíš, a pokud musíš akci z nějakých důvodů opustit, máš někoho, kdo půjde s tebou. Mít partáka je obecně dobrá věc, ať už se účastníš větší masové akce nebo působíš v afinitní skupině.

Co by partáci měli dělat:

- Znat specifické (např. zdravotní) potřeby svého partáka.
- Zkontrolovat, že je jejich parták s nimi, kdykoli se skupina někam přesunuje.
- Dávat pozor, jestli je jejich parták po fyzické stránce v pořádku, a sehnat jídlo / pití / teplé oblečení / lékařskou pomoc, pokud není.
- Jestli parták musí z nějakého důvodu z akce odejít, odejít spolu s ním.
- Sledovat emocionální stav svého partáka a v případě potřeby ho uklidnit nebo utěšit.
- Jestli partáka zatknou, říct to právníkům.
- Jestli parták dostává nakládačku, zavolat pozorovatele.

Na první pohled to může vypadat jako obrovská hromada pravidel, ale v reálu je to v pohodě - je to jenom způsob, jak zajistit, aby se ve víru akce na nikoho nezapomnělo a každý měl někoho, kdo na něj dá pozor.

Když voláte partákovi, můžete využít [scénář check-inu](#)

(<https://docs.google.com/document/d/195WBBzWBR6npQrVIHN4erILENCyANfoFCuv-f5TboKU/edit>).

3. Programy schůzek pro nové afinitní skupiny:

Program pro první schůzku

Zapisuje:

Pořádá:

Přítomní:

Nepřítomní:

1. Check-in (5 minut)
2. Přečti program - chce někdo něco doplnit? (5 minut)
3. Podělte se o dojmy z úvodní přednášky, která vás přivedla na trénink přímých akcí, nebo jak jste se k tomu dostali.
4. Co vás přimělo k účasti na tréninku a proč vás láká občanská neposlušnost? Co byste potřebovali k tomu, abyste se v místě, kde se se skupinou scházíte, cítili bezpečně?
5. Podiskutujte o rolích ve skupině; vysvětlete, jak funguje koordinátor a podpora. Shrňte, co která role znamená a co je jejím úkolem.
6. Než se pustíte do jakékoli přímé akce, přečtěte si buď společně, nebo každý zvlášť jako domácí úkol: [Právní briefing](#) (<https://docs.google.com/document/d/1vzBdiuOTSjmmprHhVKXS8Mo1z4e5xB-dyQwuJJpdnDM/edit>), [Pravděpodobná obvinění](#) (https://docs.google.com/document/d/1BxmMLL08ZFPzrDyESJWU4_j2w-QgyX_4Os7ShOCqtzE/edit), [Příručku pro](#)

**extinction
rebellion**

právníky (<https://docs.google.com/document/d/18dNZW0IJJR6-DdP9aSgGrXXuvRhF-yYkcrEy35L7UyY/edit>) (vše na <https://tinyurl.com/XR-Legal-Briefing>)

7. Doporučte všem, obzvláště koordinátorovi podpory, přečíst si příručku Wellbeing bundle (<https://docs.google.com/document/d/1kgKJM01R15emKohanrjnS-2DODJgJbJx1td1K8qujyw/edit?ts=5b34a820>, <https://tinyurl.com/Wellbeing-bundle>)
8. Domluvte datum, čas a místo příští schůzky.
9. Věci pro příští schůzku: _____
10. Příští schůzka (5 minut)
 - a. Datum a čas: _____
 - b. **ÚKOL:** vyvěsit termín na komunikační kanál skupiny a co nejdřív o něm napsat všem nepřítomným členům.
11. Slovo nebo dvě na check-out, řekněte ostatním něco pěkného, podělte se o něco hezkého ze života a podobně.

Program pro druhou schůzku

Zapisuje:

Pořádá:

Přítomní:

Nepřítomní:

1. Check-in (5 minut)
2. Projití zápisu z minulé schůzky - NE DISKUSE (5..10 minut)
 - a. Úkoly, které nejsou hotové: _____
3. Někdo něco k přidání na program? (5 minut)
4. Co si myslíte o akcích, nápady na místní akce.
5. Podívejte se na nějaká videa z akcí, třeba blokování silnice (<https://tinyurl.com/xr-roadblock>), psaní smývatelným sprejem atd.
6. Obsad'te role pro akce: kdo je ochotný nechat se zatknout a kdo ne, podpora, média, rekvizity atd.
7. Role před akcí: psaní tiskové zprávy, výroba transparentů, tisk letáků, shánění rekvizit, shánění dalších účastníků, veřejná propagace akce (nebo ne), organizace nákupu materiálu (např. smývatelných sprejů).
8. Domluvte si, kdy a kde se před akcí sejdete (někde poblíž místa konání), kdo co přinese atd., jak dlouho akce potrvá a **kde se potom sejdete a proberete, jak to šlo** (velmi důležité!).

**extinction
rebellion**

9. Nezapomeň na svého parťáka!
10. Rozdělte si činnosti a znovu je zrekapitulujte - každý se vyjádří (5 minut)
11. Věci na příští schůzku: příští schůzka je akce!
12. Příští schůzka (5 minut)
 - a. Datum a čas: _____
 - b. **ÚKOL:** vyvěsit termín na komunikační kanál skupiny a co nejdřív o něm napsat všem nepřítomným členům.
13. Slovo nebo dvě na check-out, řekněte ostatním něco pěkného, podělte se o něco hezkého ze života a podobně.

